

Nr 189.

Av herr **Nerman**, om *Sveriges anslutning till det ryska avrustningsförslaget*.

I samband med den i Versaillesfreden bestämda »avrustningen» av Tyskland och dess bundsförvanter i världskriget förklarades, att också segrarmakterna skulle avrusta. Avrustningen skulle så småningom bli allmän, diktatet i Versailles skulle bli utgångspunkten för den eviga världsfredens aera.

Tolv år ha förflutet sedan dess, men freden hägrar alltjämt för folken i ett osynligt fjärran. Kapitalismens anarki och allas krig mot alla är alltjämt högsta lag. Men icke nog därmed. Rustningarna är större än någonsin. Staterna tävlar om åstadkommandet av de effektivaste förstörelsemedlen. De militära förberedelserna pågår för nästa krig, framförallt ifråga om luftvapnet och giftgaserna. Militärbudgeten drives i höjden, samtidigt som en rad stater »nedrustar» de sociala omsorgerna om de arbetande men tack vare kapitalismen utfattiga massorna.

Hela denna utveckling är ur socialistisk synpunkt ingalunda överraskande. Utrikespolitik i vår tid medför att i staternas internationella umgänge den inbördes kampen är ofrånkomlig. Principen om inbördes solidaritet är okänd — annat än så långt den gagnar de egna intressena. Följaktligen är det normala tillståndet i staternas inbördes förhållande diplomatiska ordkrig, försök att genom tullmurar och andra hinder för den internationella samfärdseln skada varandras handel och ekonomi, upprättandet av större eller mindre antal stater omfattande blockbildningar och slutligen den akuta och barbariska förstörelsen i krigets form av ekonomiska och kulturella värden.

Denna grundsyn på krigets djupast liggande orsaker och problem hindrar naturligtvis inte understöd från vår sida även åt andra strävanden än den revolutionära kampen mot rustningarna och kriget. De ryska kommunisterna exempelvis understödjer således i sin praktiska politik och har alltid positivt understött avrustningsarbetet. Exempelvis deltog Rysslands kommunistiska parti på sin tid i den av andra internationalen sammankallade avrustningskonferensen i Haag — utom att det som bekant slöt freden 1918 och manade all världens arbetare att följa detta exempel och deltar i förberedande avrustningskonferensens sammanträden på ett för avrustningen och freden synnerligen aktivt och detaljerat sätt. En dylik politik är enligt vår mening en klar plikt för alla riktningar av socialistisk åskådning. Sveriges kommunistiska parti erkänner den utan förbehåll.

Löftena för tolv år sedan om avrustning har icke fyllts. Väl ha flera flottkonferenser avhållits, men dessa har ingalunda fört till minskade flottrustningar. Inskränkningar i byggandet av vissa fartygsklasser har medfört utvidgningar i byggnadsprogrammen omfattande andra. Och framförallt har som redan anförts rustningarna antagit oerhörda proportioner i fråga om luftstridskrafterna. Samma negativa resultat har förberedande avrustningskonferenserna lämnat. Förhandlingarna å dessa ger intrycket av bestämd vilja att sabotera avrustningsfrågan. Behandlingen av Sovjetregeringens storstilade avrustningsförslag är typiskt. Allsköns argument har mobiliserats mot realbehandling. Bl. a. förklarades förslaget icke vara allvarligt menat. Förutsättningen för rätten att döma andra för bristande vilja är dock, att själv i handling visa denna goda vilja, d. v. s. att själv göra något för avrustningen. Så länge detta icke skett från de makter som dirigerar Nationernas Förbund saknar de varje rätt att sätta sig till doms över Sovjetregeringens avrustningsförslag.

De imperialistiska makternas uppträdande i fråga om avrustningen gör det emellertid så mycket nödvändigare för arbetareklassen och dess representanter att alltid och allestädes såväl klargöra rustningsproblemets verkliga innebörd som ock att kämpa för avrustningen.

Under remissdebatten förklarade statsministern, att Sveriges representanter i Genève av den sittande regeringen fått direktiv att stödja varje framkomligt förslag till avrustning och att rapporter ingått att så även skett. Förklaringen föranleder frågan huruvida icke det ryska förslaget ur svensk synpunkt ansågs framkomligt. Detta förslag stöddes nämligen icke effektivt från svensk sida.

Sverige borde dock, särskilt som en liten stat, ha intagit en helt annan ståndpunkt. Förutsatt nämligen att officiella, saken avgörande instanser icke anser att Sverige skall aktivt ingripa i ett kommande krig. Med hänsyn härtill, men främst med hänsyn till nödvändigheten att använda alla medel för att försöka förhindra ett nytt krig bör Sverige i Genève, framförallt vid de kommande avrustningskonferenserna, klart och utan omsvep ge det ryska avrustningsförslaget, *det enda som föreligger*, oreserverad anslutning.

Med stöd av vad sålunda anförts får undertecknad föreslå riksdagen

att i skrivelse till Kungl. Maj:t dels i princip uttala sig för i Genève föreliggande, av sovjetregeringen framförda avrustningsförslag samt dels anhölla, att regeringen ville genom den svenska delegationen i Nationernas förbund och dess avrustningskonferenser i alla instanser och i alla detaljer verka för och rösta i enlighet med denna riksdagens ståndpunkt.

Stockholm den 22 januari 1930.

Ture Nerman.